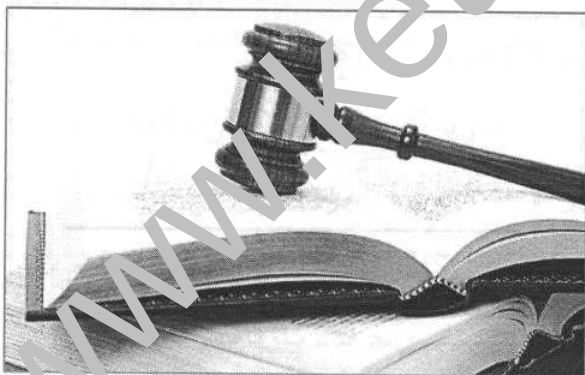

حقوق تجارت

و

مطالعه حقوق اسناد تجاری

(چک - سفته - برات)

نویسنده:

محمدرضا روزبهانی

(مدرس دانشگاه قرآن و حدیث)

سرشناسه	: روزبهانی، محمدرضا، ۱۳۵۴ -
عنوان قراردادی	: ایران، قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق تجارت و مطالعه حقوق اسناد تجاری (چک - سفته - برات) نویسنده محمدرضا روزبهانی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۹۸۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۱۸-۰۰-۸
وضع فهرست	: فیا
رئیس	
موضوع	: حقوق تجارت - ایران
موضوع	: بازرگانی، اسناد - ایران
موضوع	: به قلمی - ایران
موضوع	: حقوق تجارت (نقد)
موضوع	: حقوق تجارت
موضوع	: بازرگانی، اسناد
رده بندی کنگره	: ۷۱۳۰۹۲۰KMH /
رده بندی دیویی	: ۵۵۰۷/۳۴۶

شناسنامه کتاب

نام کتاب:	حقوق تجارت و مطالعه حقوق اسناد تجاری (چک - سفته - برات)
مؤلف:	محمدرضا روزبهانی
مدیریت انتشارات:	روح الله خلستان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۸۱۱۸-۰۰-۸
ناشر:	انتشارات دانشگاه تهران
چاپ و صحافی:	پرستش
طراح جلد:	اصغر نوح پرویز
صفحه آرای:	محمدرضا روزبهانی
قیمت:	۴۴۰۰۰ ریال
نوبت چاپ:	اول/ ۱۳۹۴
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه

برگزینش ۱

۵۶	◀ مقدمه
۶۳	فصل اول - کلیات و مفاهیم اساسی حقوق تجارت
۶۳	◀ طرح بحث
۶۳	مبحث اول - مفاهیم و تعاریف
۶۳	گفتار اول: معانی لغوی و اصطلاحی حق
۶۳	بند اول - معانی لغوی حق
۶۴	بند دوم: معانی اصطلاحی حق
۶۶	گفتار دوم: تعاریف، مفاهیم و معانی حقوق
۶۶	بند اول - تعریف حقوق
۶۶	بند دوم - مفهوم حقوق
۶۶	بند سوم - معانی حقوق
۶۷	بند چهارم - اصطلاحات حقوقی
۶۸	مبحث دوم - تعریف و پیشینه حقوق تجارت
۶۸	◀ طرح بحث
۶۹	گفتار اول - تعریف حقوق تجارت
۷۰	گفتار دوم - پیشینه حقوق تجارت

۷۱	بند اول - تجارت در عصر بابلی‌ها
۷۱	بند دوم - تجارت در یونان باستان
۷۱	بند سوم - تجارت در نزد رومی‌ها
۷۲	بند چهارم - پیدایش حقوق تجارت
۷۳	بند پنجم - اءاء حقوق تجارت
۷۴	بند ششم - تاریخ حقوة تجارت ایران
۷۴	بند هفتم - مشخصات فاهن تجارت ایران
۷۵	مبحث سوم - منابع حقوق تجارت ایران
۷۵	طرح بحث
۷۵	گفتار اول - قانون اصلی و قوانین فرعی تجارتی
۷۵	بند اول - قانون اصلی
۷۵	بند دوم - قانون تجارت
۷۶	بند سوم - قوانین فرعی تجارتی
۷۶	بند چهارم - قانون مدنی
۷۷	گفتار دوم - عرف و عادات تجارتی
۷۹	گفتار سوم - رویه‌ی قضایی
۸۰	گفتار چهارم - دکترین (نظریات علماء و دانشمندان)

- ۸۰ گفتار پنجم - پیمان‌های بین‌المللی
- ۸۱ مبحث چهارم: تجارت از دیدگاه حقوق اسلام
- ۸۱ ◀ طرح بحث
- ۸۳ گفتار اول - آداب تاجر و تجارت از دیدگاه اسلام
- ۸۶ بند اول - قراردادهای بازرگانی از دیدگاه اسلام
- ۸۶ ۱. اقسام قراردادها
- ۸۷ ۲. شرایط قراردادها
- ۸۸ ۳. شرایط طرفین قراردادها
- ۸۹ ۴. موضوع قراردادها
- ۸۹ ۵. تعهدات طرفین قراردادها
- ۹۰ بند دوم - انواع قراردادهای بازرگانی
- ۱۰۶ گفتار دوم - تجارت از دیدگاه امام باقر (علیه السلام)
- ۱۰۷ بند اول - امام باقر (علیه السلام) و توصیه به تجارت
- ۱۰۷ بند دوم - بیزاری امام باقر (علیه السلام) از بیکاری، تنبلی و وانهادن کسب و کار
- ۱۰۹ بند سوم - امام باقر (علیه السلام) و تلاش اقتصادی
- ۱۰۹ بند چهارم - پدیده فقر
- ۱۱۰ بند پنجم - توصیه به کشاورزی

- ۱۱۱ فصل دوم - معاملات و حقوق تجارتي
- ۱۱۱ ◀ طرح بحث
- ۱۱۱ مبحث اول - تجار و معاملات تجارتي
- ۱۱۱ گفتار اول - تجار
- ۱۱۲ بند اول - تاجر و شغل تجارت
- ۱۱۳ بند دوم - فواید شناخت تاجر
- ۱۱۴ بند سوم - کسبه‌ی جزء
- ۱۱۵ گفتار دوم - معاملات تجارتي و اعمال عملیات تجاری
- ۱۱۵ بند اول - تعریف معاملات تجارتي و انواع آن
- ۱۳۵ بند سوم - انواع عملیات تجاری: ذاتی، حکمی، تبعی
- ۱۳۶ ۱. عملیات تجاری ذاتی یا مطلق
- ۱۳۶ ۱-۱. عملیاتی که اصولاً تجاری هستند
- ۱۳۷ ۱-۲. عملیاتی که به وسیله‌ی مؤسسات انجام می‌شود
- ۱۳۷ ۲. عملیات تجاری حکمی
- ۱۳۷ ۳. عملیات تجاری تبعی یا نسبی
- ۱۳۸ بند چهارم - معاملات غیر منقول
- ۱۳۹ بند پنجم - معاملات بورس

- ۱۴۷ فصل سوم - دفاتر تجاری
- ۱۴۷ ◀ طرح بحث
- ۱۴۸ مبحث اول - تعریف دفاتر تجاری و انواع آن
- ۱۴۸ ◀ طرح بحث
- ۱۴۹ گفتار اول - تعریف دفاتر تجاری
- ۱۴۹ گفتار دوم - انواع دفاتر تجاری
- ۱۵۰ بند اول - دفتر روزنامه
- ۱۵۱ بند دوم - دفتر کل
- ۱۵۲ بند چهارم - دفتر کپی
- ۱۵۳ مبحث دوم - شیوهی نگهداری دفاتر تجاری
- ۱۵۳ ◀ طرح بحث
- ۱۵۴ گفتار اول - تهیه و ثبت دفاتر رسمی
- ۱۵۵ گفتار دوم - آثار تخلف از مقررات دفاتر تجاری
- ۱۵۶ گفتار سوم - سندیت و اعتبار دفاتر تجاری
- ۱۵۸ فصل چهارم - ثبت تجاری و اسم تجاری
- ۱۵۸ ◀ طرح بحث
- ۱۵۸ مبحث اول - ثبت تجاری

- ۱۵۸ گفتار اول - تشریفات ثبت در دفتر ثبت تجاری
- ۱۶۱ گفتار دوم - اثر ثبت در دفتر ثبت تجاری
- ۱۶۱ مبحث دوم - اسم تجاری
- ۱۶۲ گفتار اول - تفاوت اسم تجاری با اسم مدنی
- ۱۶۲ گفتار دوم - تفاوت اسم تجاری با ثبت تجاری
- ۱۶۳ گفتار سوم - ماهیت اسم تجاری
- ۱۶۳ گفتار چهارم - محدوددهی اعتبار یک نام تجاری
- ۱۶۳ گفتار پنجم - اختیاری بودن ثبت اسم تجاری
- ۱۶۴ گفتار ششم - اسم تجاری در شرکت های تجاری
- ۱۶۵ گفتار هفتم - مرجع ثبت اسم تجاری
- ۱۶۵ گفتار هشتم - قابل انتقال بودن اسم تجاری
- ۱۶۶ گفتار نهم - انقضای اسم تجاری
- ۱۶۶ گفتار دهم - ثبت اسم تجاری و مقررات حاکم بر آن
- ۱۶۹ فصل پنجم - علامت تجاری و علائم خدمات
- ۱۶۹ ۱۶۹ طرح بحث
- ۱۶۹ مبحث اول - علامت تجاری
- ۱۷۱ گفتار اول - ثبت علامت تجاری

- ۱۷۲ گفتار دوم - رسیدگی به علائم تجاری
- ۱۷۳ گفتار سوم - تصدیق علامت تجاری
- ۱۷۳ گفتار چهارم - اعتراض قبل از ثبت و بعد از ثبت علامت تجاری
- ۱۷۴ گفتار پنجم - انتقال علائم تجاری
- ۱۷۵ گفتار ششم - تغییر در علائم تجاری
- ۱۷۵ گفتار هفتم - مقررات جزایی
- ۱۷۶ مبحث دوم - علائم خدمات
- ۱۷۸ فصل ششم - شخصیت - تقوایی
- ۱۷۸ ◀ طرح بحث
- ۱۷۹ مبحث اول - شخصیت حقوقی و شخص حقوقی
- ۱۷۹ گفتار اول - تعریف شخصیت حقوقی
- ۱۷۹ گفتار دوم - تعریف شخص حقوقی
- ۱۸۰ مبحث دوم - ممیزات شخص حقیقی و آثار شخصیت حقوقی
- ۱۸۰ گفتار اول - ممیزات شخص حقیقی
- ۱۸۰ بند اول - نام
- ۱۸۱ بند دوم - اقامتگاه
- ۱۸۳ بند سوم - اسناد ثبت احوال

- ۱۸۳ گفتار دوم - آثار شخصیت حقوقی
- ۱۸۳ بند اول - شناسائی
- ۱۸۴ بند دوم - نمایندگی و وکالت
- ۱۸۴ بند سوم - حق تملک
- ۱۸۴ بند چهارم - اموال
- ۱۸۴ بند پنجم - دارائی
- ۱۸۵ بند ششم - مسئولیت مدنی
- ۱۸۵ بند هفتم - مسئولیت کیفری
- ۱۸۵ بند هشتم - تابعیت
- ۱۸۶ بند نهم - بدهی و طلب
- ۱۸۶ بند دهم - ورشکستگی
- ۱۸۶ بند یازدهم - فوت
- ۱۸۶ مبحث سوم - شخص حقوقی
- ۱۸۶ ◀ طرح بحث
- ۱۸۷ گفتار اول - اهلیت مدنی و شخصیت حقوقی
- ۱۸۸ گفتار دوم - قائل شدن وجود فرضی یا وجود معنوی برای اشخاص حقوقی
- ۱۸۸ گفتار سوم - سابقه‌ی تاریخی شخصیت حقوقی

- ۱۸۹ گفتار چهارم - اقسام شخص حقوقی
- ۱۸۹ بند اول - شخص حقوقی حقوق عمومی
- ۱۹۰ بند دوم - اشخاص حقوقی حقوق خصوصی
- ۱۹۲ گفتار پنجم - حقوق و تکالیف اشخاص حقوقی
- ۱۹۳ فصل هفتم - مجامع تجارتي يا شرکت‌های بازرگانی
- ۱۹۳ ◀ طرح بحث
- ۱۹۳ مبحث اول - کلمات و مفاهیم اساسی شرکت‌های تجارتي (بازرگانی)
- ۱۹۳ گفتار اول - کلیات
- ۱۹۴ بند اول - تعریف شرکت
- ۱۹۵ بند دوم - موضوع شرکت
- ۱۹۵ بند سوم - اوصاف عقد شرکت
- ۱۹۶ گفتار دوم - مفاهیم
- ۱۹۶ بند اول - اقسام شرکت
- ۱۹۷ بند دوم - اقسام شرکت از دیدگاه فقهای امامیه
- ۱۹۸ بند سوم - سبب شرکت
- ۱۹۹ بند چهارم - احکام شرکت
- ۲۰۰ بند پنجم - انحلال شرکت

- ۲۰۰ بند ششم - تقسیم اموال شرکت
- ۲۰۱ بند هفتم - معنا و مفهوم تابعیت شرکت
- ۲۰۲ بند هشتم - فواید داشتن تابعیت برای شرکت‌ها
- ۲۰۳ بند نهم - تابعیت شرکت تجاری
- ۲۰۳ بند دهم - تابعیت شرکت‌های تجاری در حقوق ایران
- ۲۰۵ مبحث دوم - اقدامات مختلف شرکت‌های تجاری
- ۲۰۵ ◀ طرح بحث
- ۲۱۳ گفتار اول - شرکت سهامی
- ۲۱۳ بند اول - تعریف شرکت سهامی
- ۲۱۵ بند دوم - ارزش و اهمیت شرکت سهامی
- ۲۱۶ بند سوم - عضویت در شرکت‌های سهامی
- ۲۱۶ بند چهارم - ثبت شرکت سهامی
- ۲۱۸ بند پنجم - تصویب و تغییر اساسنامه در شرکت‌های سهامی
- ۲۱۹ بند ششم - تخصیص سهام در شرکت‌های سهامی
- ۲۲۰ بند هفتم - نوع سهام در شرکت‌های سهامی
- ۲۲۰ بند هشتم - عملکرد و سود و زیان در شرکت‌های سهامی
- ۲۲۱ بند نهم - انواع شرکت‌های سهامی

- ۲۲۲ گفتار دوم - شرکت سهامی عام
- ۲۲۲ بند اول - تعریف شرکت سهامی عام
- ۲۲۳ بند دوم - موسسین شرکت سهامی عام
- ۲۲۳ ۱. تأسیس شرکت
- ۲۲۵ ۲. قوانین تأسیس شرکت سهامی عام
- ۲۲۶ ۳. مدارک لازم جهت کسب اجازه‌ی پذیره‌نویسی شرکت
- ۲۲۶ ۴. مدارک لازم جهت تأسیس شرکت سهام عام
- ۲۲۷ بند سوم - تشکیل ثبت شرکت سهامی عام
- ۲۲۷ ۱. مرحله‌ی تأسیس یا تثبیت شرکت سهامی عام
- ۲۲۷ ۲. مسئولیت مؤسسان
- ۲۲۸ ۳. اظهارنامه‌ی تأسیس شرکت
- ۲۲۹ ۴. ایجاد شرکت
- ۲۳۰ ۵. ثبت شرکت پس از تشکیل
- ۲۳۱ بند چهارم - سرمایه‌ی اولیه در شرکت سهامی عام
- ۲۳۲ ۱. آورده‌ی نقدی
- ۲۳۲ ۲. آورده‌ی غیرنقدی
- ۲۳۳ بند پنجم - سرمایه‌ی نقدی و تعهدی و پذیره‌نویسی

- ۲۳۵ بند ششم - تعهد پرداخت یا پذیره نویسی
- ۲۳۵ ۱. تعریف پذیره نویسی
- ۲۳۷ ۲. نحوه ی پذیره نویسی سهام
- ۲۳۸ ۳. ماهیت حقوقی پذیره نویسی سهام
- ۲۴۰ ۴. طرح اعلامیه ی پذیره نویسی
- ۲۴۱ بند هفتم - ورقه ی تعهد سهام
- ۲۴۱ ۱. تعریف ورقه ی تعهد سهام
- ۲۴۲ ۲. محتویات ورقه ی تعهد سهام
- ۲۴۲ گفتار سوم - شرکت سهامی خاص
- ۲۴۲ بند اول - تعریف شرکت سهامی خاص
- ۲۴۳ بند دوم - اظهارنامه
- ۲۴۴ بند سوم - اساسنامه
- ۲۴۴ ۱. تعریف اساسنامه
- ۲۴۴ ۲. مواد مندرج در اساسنامه
- ۲۴۵ ۳. تشریح مواد مندرج در اساسنامه
- ۲۵۳ ۴. مبلغ اسمی ورقه ی سهم
- ۲۵۴ ۵. قطعات سهم

- ۲۵۴ ۶. انواع سهم
- ۲۵۵ ۶-۱. سهام بانام
- ۲۵۷ ۶-۲. سهام بی نام
- ۲۵۹ ۶-۳. سهام ممتاز
- ۲۶۲ ۶-۴. سهام نقدی و غیر نقدی
- ۲۶۵ ۶-۵. سهام انعامی و مؤسس و سرمایه ای
- ۲۶۸ ۷. تعهد پرداخت یا پذیره نویسی
- ۲۷۰ ۸. نقل و انتقال سهام در شرکت های سهامی عام و خاص
- ۲۷۴ ۹. تبدیل سهام
- ۲۷۶ ۱۰. اوراق قرضه
- ۲۷۶ ۱۰-۱. تعریف اوراق قرضه
- ۲۷۷ ۱۰-۲. کاربرد اوراق قرضه
- ۲۷۷ ۱۰-۳. انواع اوراق قرضه
- ۲۷۸ ۱۰-۴. مزایای انتشار اوراق قرضه
- ۲۷۸ ۱۰-۵. شرایط انتشار اوراق قرضه
- ۲۸۰ ۱۰-۶. پذیره نویسی اوراق قرضه
- ۲۸۲ ۱۰-۷. حقوق دارندگان اوراق قرضه

- ۲۸۲ ۱۰-۸. استرداد وجه قرضه
- ۲۸۲ ۱۰-۹. دریافت بهره
- ۲۸۳ ۱۰-۱۰. سایر حقوق
- ۲۸۳ ۱۰-۱۱. قرضه به منظور افزایش سرمایه
- ۲۸۵ بند چهارم - مجامع عمومی: عالی ترین ارکان اصلی شرکت های سهامی
- ۲۸۶ ۱. مجمع عمومی مؤسس
- ۲۸۶ ۱-۱. تعریف مجمع عمومی مؤسس
- ۲۸۷ ۱-۲. تشکیل مجمع عمومی مؤسس
- ۲۸۸ ۱-۳. وظایف مجمع عمومی مؤسس
- ۲۸۹ ۱-۴. وظائف و اختیارات مجامع عمومی مؤسس
- ۲۹۲ ۱-۵. جایگاه و کارکرد مجمع عمومی مؤسس
- ۲۹۴ ۱-۶. شیوهی رای گیری و حد نصاب در مجمع عمومی مؤسس
- ۲۹۶ ۱-۷. دعوت و تشکیل مجمع عمومی مؤسس
- ۲۹۷ ۲. مجمع عمومی عادی
- ۲۹۷ ۲-۱. تعریف مجمع عمومی عادی
- ۲۹۸ ۲-۲. ترکیب مجمع عمومی عادی
- ۲۹۸ ۲-۳. تشکیل مجمع عمومی عادی

- ۲۹۸ ۲-۴. دعوت مجمع عادی
- ۲۹۹ ۲-۵. برگزاری جلسات مجمع عادی
- ۳۰۰ ۲-۶. وظایف و اختیارات مجمع
- ۳۰۱ ۲-۷. حق حضور و رأی و اکثریت در مجمع عمومی عادی
- ۳۰۱ ۳. مجمع عمومی فوق العاده
- ۳۰۱ ۳-۱. تعریف مجمع عمومی فوق العاده و صاحبان سهام شرکت
- ۳۰۲ ۳-۲. وظایف و اختیارات مجمع عمومی فوق العاده
- ۳۰۵ بند پنجم - هیئت مدیره
- ۳۰۶ ۱. تعریف و ساختار هیئت مدیره
- ۳۱۰ ۲. شیوهی تشکیل جلسه و تصمیم گیری در هیئت مدیره
- ۳۱۳ ۳. شرائط عضویت در هیأت مدیره
- ۳۱۳ ۴. وظایف و اختیارات هیئت مدیره
- ۳۱۴ ۵. مدیر عامل
- ۳۲۳ ۶. جایگاه مدیران در شرکت
- ۳۲۵ ۷. شیوه و شرایط انتخاب مدیران
- ۳۲۷ ۷-۱. شرایط ایجابی
- ۳۳۴ ۷-۲. شرایط سلبی

- ۳۳۶ ۸. نحوه‌ی انتخاب مدیران در شرکت‌های سهامی عام و خاص
- ۳۴۶ ۱۰. قانون حاکم بر حدود اختیارات مدیران در شرکت‌های سهامی
- ۳۵۳ ۱۰-۱. صلاحیت قانون محل انعقاد قرارداد
- ۳۵۵ ۱۰-۲. الزامات خارج قرارداد
- ۳۶۲ ۱۱. وظایف - ایران
- ۳۶۴ ۱۲. مسئولیت مدیران
- ۳۷۵ ۱۳. حق الزحمه‌ی مدیران
- ۳۷۵ ۱۴. پایان دوره‌ی مأموریت مدیران
- ۳۷۶ بند ششم - بازرسان شرکت
- ۳۷۶ ۱. تعریف و انتخاب بازرس
- ۳۷۸ ۲. شرایط بازرس
- ۳۷۹ ۳. ضمانت اجرای عدم انتخاب صحیح بازرس
- ۳۷۹ ۴. مدت مأموریت بازرسان
- ۳۸۰ ۵. حق الزحمه‌ی بازرس
- ۳۸۰ ۶. عزل و استعفا‌ی بازرس
- ۳۸۰ ۷. وظایف و اختیارات بازرسان
- ۳۸۳ ۸. حقوق و اختیارات بازرس

- ۳۸۵ ۹. اشخاص ممنوع از انتخاب بازرسی
- ۳۸۵ بند هفتم - انحلال شرکت های سهامی
- ۳۸۵ ۱. انحلال شرکت
- ۳۸۷ ۱-۱. انحلال قهری
- ۳۸۷ ۱-۲. انحلال به تصمیم مجمع عمومی
- ۳۸۷ ۱-۳. انحلال به حکم دادگاه
- ۳۸۹ ۲. نتایج انحلال شرکت سهامی
- ۳۸۹ بند هشتم - تصفیه ی شرکت های سهامی
- ۳۸۹ ◀ طرح بحث
- ۳۹۱ ۱. تعریف تصفیه
- ۳۹۱ ۲. وضعیت حقوقی حین تصفیه (پس از انحلال)
- ۳۹۲ ۳. نتایج و آثار بقای شخصیت حقوقی شرکت سهامی
- ۳۹۴ ۴. تقسیم دارایی (اموال) شرکت
- ۳۹۵ ۵. مدیر یا مدیران تصفیه
- ۳۹۸ ۶. ختم تصفیه
- ۴۰۰ ۸. وظایف هیئت تصفیه
- ۴۰۳ ۹. ممنوعیت مدیران تصفیه

۱۰. ناظر یا ناظران

۴۰۳

۱۱. وضعیت شرکت در مدت تصفیه

۴۰۳

۱۲. عزل مدیر در مدت ماموریت

۴۰۴

بند نهم - بطلان شرکت سهامی

۴۰۵

۱. دلایل بطلان شرکت سهامی

۴۰۶

۲. دعوای بطلان شرکت سهامی

۴۰۷

۳. اثر بطلان

۴۰۷

۴. مسئولیت ناشی از بطلان شرکت سهامی

۴۰۸

بند دهم - مؤسسان شرکت سهامی خاص

۴۱۱

۱. تعریف موسس

۴۱۱

۲. امضای اساسنامه

۴۱۲

۳. تعهد سرمایه

۴۱۲

۴. انتخاب مدیران و بازرسان

۴۱۲

بند یازدهم - تبدیل شرکت

۴۱۳

۱. تعریف تبدیل

۴۱۳

۲. فلسفه و مزایای تبدیل شرکت

۴۱۴

۳. جواز تبدیل شرکت

۴۱۴

- ۴۱۴ ۴. شرایط تبدیل شرکت
- ۴۱۵ ۵. تبدیل اجباری شرکت
- ۴۱۶ ۶. ثبت شرکت
- ۴۱۷ ۷. عدم ثبت شرکت پس از تشکیل
- ۴۱۷ ۸. مسئولیت مدنی و جزایی راجع به تشکیل شرکت
- ۴۱۷ ۸-۱. مسئولیت مدنی
- ۴۱۸ ۸-۲. مسئولیت جزایی
- ۴۱۸ ۹. مسئول عدم تشکیل شرکت
- ۴۲۰ ۱۰. تبدیل شرکت‌های سهامی، و جرد به شرکت‌های سهامی عام یا خاص
- ۴۲۰ ۱۰-۱. تبدیل شرکت سهامی خاص به سهامی عام
- ۴۲۰ ۱۰-۲. تبدیل شرکت سهامی عام به سهامی خاص
- ۴۲۱ ۱۰-۳. تبدیل شرکت سهامی به یکی از شرکت‌های مؤسسه تعاون تجارت
- ۴۲۲ ۱۱. مقررات کیفری مربوط به شرکت‌های سهامی
- ۴۲۲ ۱۲. حساب‌های شرکت
- ۴۲۳ بند دوازدهم - تغییر اساسنامه‌ی شرکت سهام
- ۴۲۳ ۱. اختیارات مجمع عمومی در تغییر اساسنامه
- ۴۲۴ ۲. تغییر شروط اساسنامه

۲-۱. تغییر در حقوق برخی از سهامداران

۲-۲. موافقت سازمان دولتی

۳. ممنوعیت تغییر اساسنامه

گفتار سوم: شرکت های دولتی

بند اول - شرکت با مسئولیت محدود

۱. تعریف شرکت با مسئولیت محدود

۲. اصول شرکت با مسئولیت محدود

۳. شخصیت حقوقی شرکت با مسئولیت محدود و مدت آن

۴. وجود افتراق و اشتراک شرکت سهامی خاص با شرکت مسئولیت محدود

۵. محاسن و معایب شرکت با مسئولیت محدود در مقایسه با شرکت سهامی

۵-۱. محاسن شرکت با مسئولیت محدود در مقایسه با شرکت سهامی

۵-۲. معایب شرکت با مسئولیت محدود در مقایسه با شرکت سهامی

بند دوم - مدیریت شرکت و مسئولیت مدنی و کیفری مدیران شرکت با مسئولیت محدود

۱. نصب مدیر

۲. عزل مدیر

۳. اختیارات مدیر

۳-۱. اختیارات مدیر در قبال اشخاص ثالث

- ۴۳۷ ۳-۲. اختیارات مدیر در قبال شرکت و شرکاء
- ۴۳۸ ۴. مسئولیت های مدیر
- ۴۳۸ ۴-۱. مسئولیت مدنی مدیر
- ۴۴۰ ۴-۲. مسئولیت جزایی مدیر
- ۴۴۳ ۵. جایگاه مدیران در شرکت با مسئولیت محدود
- ۴۴۵ ۶. شیوهی انتخاب و برکناری مدیران
- ۴۴۷ ۷. وظایف مدیران شرکت با مسئولیت محدود
- ۴۴۷ ۷-۱. دعوت از شرکاء و ده چاه عمری
- ۴۴۸ ۷-۲. تهیهی صورت های مالی (حساب سود و زیان و ترازنامه و...)
- ۴۴۸ ۷-۳. منظور نمودن اندوختهی قانونی
- ۴۴۹ ۸. مجمع عمومی شرکت
- ۴۴۹ ۹. هیئت نظار
- ۴۵۱ ۱۰. تصمیمات شرکت با مسئولیت محدود
- ۴۵۱ ۱۱. میزان رای
- ۴۵۲ ۱۲. انتقال سهام شرکت
- ۴۵۲ ۱۲-۱. انتقال ارادی
- ۴۵۲ ۱۲-۲. انتقال قهری

- بند سوم - انحلال شرکت با مسئولیت محدود
- ۴۵۳ ۱. دلایل عام انحلال
- ۴۵۴ ۲. دلایل خاص انحلال
- ۴۵۶ ۳. آثار انحلال شرکت
- ۴۵۶ بند چهارم تصفیه
- ۴۵۶ ۱. تصفیه‌ی شرکت با مسئولیت
- ۴۵۷ ۲. اثر بقای شخصیت حقوقی
- ۴۵۸ ۳. مدیر تصفیه
- ۴۵۸ ۴. تقسیم اموال شرکت
- ۴۵۹ گفتار چهارم - شرکت تضامنی
- ۴۵۹ بند اول - تعریف شرکت تضامنی
- ۴۶۰ بند دوم - اصول شرکت تضامنی
- ۴۶۰ بند سوم - تشکیل شرکت تضامنی
- ۴۶۰ بند چهارم - نام شرکت
- ۴۶۱ بند پنجم - مقررات مربوط به حقوق طلبکاران درمورد ورشکستگی شرکاء یا...
- ۴۶۱ بند ششم - تبدیل شرکت تضامنی به شرکت سهامی
- ۴۶۱ بند هفتم - تبدیل شرکت تضامنی یا نسبی به شرکت سهامی عام یا خاص

- بند هشتم - اداره‌ی شرکت تضامنی در صورت تعدد مدیران
- ۴۶۲ ۱. نقش مستقیم شرکاء در اداره‌ی شرکت
- ۴۶۳ ۲. مدیر عامل
- ۴۶۳ ۳. وضعیت حقوقی مدیر عامل
- ۴۶۳ ۳-۱. انتصاب مدیر عامل در شرکت
- ۴۶۴ ۳-۲. ختم مسئولیت مدیر عامل
- ۴۶۵ ۳-۳. حقوق و تعهدات فردی مدیر عامل در شرکت
- ۴۶۵ ۴. اختیارات مدیر عامل
- ۴۶۵ ۵. مسئولیت مدیران
- ۴۶۵ ۶. نصب مدیر
- ۴۶۶ ۷. عزل مدیر
- ۴۶۶ ۸. مدت مدیریت
- ۴۶۷ ۹. قلمرو اختیارات مدیر
- ۴۶۷ ۱۰. مسئولیت‌های مدنی مدیر شرکت
- ۴۶۸ ۱۱. مسئولیت‌های مدنی مدیر شرکت در قبال شرکاء
- ۴۶۸ ۱۲. مسئولیت‌های مدنی مدیر در مقابل اشخاص ثالث
- ۴۶۹ ۱۳. مسئولیت کیفری مدیر

- بند نهم - انحلال شرکت تضامنی ۴۶۹
۱. موارد عام انحلال شرکت تضامنی ۴۶۹
۲. علل خاص انحلال شرکت تضامنی ۴۷۰
۳. آثار انحلال شرکت تضامنی ۴۷۲
۴. تقسیم اموال شرکت ۴۷۳
۵. شخصیت حقوقی شرکت بعد از انحلال ۴۷۳
۶. آثار بقای شخصیت حقوقی شرکت ۴۷۳
۷. دعاوی طلبکاران پس از انحلال شرکت ۴۷۴
- گفتار پنجم - شرکت نسبی ۴۷۴
- بند اول - تعریف شرکت نسبی ۴۷۴
- بند دوم - اسم شرکت ۴۷۵
- بند سوم - تشکیل شرکت ۴۷۶
- بند چهارم - اداره‌ی شرکت ۴۷۶
- بند پنجم - روابط شرکاء ۴۷۷
- بند ششم - نفع و ضرر ۴۷۷
- بند هفتم - طلبکاران شرکت ۴۷۷
- بند هشتم - تشابه شرکت نسبی و شرکت تضامنی ۴۷۸

- ۴۷۹ بند نهم - پایان شخصیت حقوقی شرکت های تضامنی و نسبی
- ۴۸۰ گفتار ششم - شرکت مختلط سهامی
- ۴۸۰ بند اول - تعریف شرکت مختلط
- ۴۸۱ بند دوم - تشکیل شرکت مختلط سهامی
- ۴۸۱ بند سوم - سازمان و اداره ی شرکت مختلط سهامی
- ۴۸۲ ۱. مجمع عمومی
- ۴۸۳ ۲. هیئت نظار یا با رسان
- ۴۸۴ ۳. مسئولیت هیئت نظار
- ۴۸۴ ۴. طلبکاران شرکت
- ۴۸۵ بند چهارم - نظارت در امور شرکت مختلط سهامی
- ۴۸۶ بند پنجم - وضعیت حقوقی شرکای شرکت
- ۴۸۶ بند ششم - انحلال یا پایان شخصیت حقوقی شرکت های مختلط
- ۴۸۷ بند هفتم - موارد بطلان شرکت
- ۴۸۸ بند هشتم - تصفیه پس از انحلال
- ۴۸۹ بند نهم - مقررات جزائی
- ۴۹۰ گفتار هفتم - شرکت مختلط غیر سهامی
- ۴۹۰ ◀ طرح بحث

- ۴۹۱ بند اول - تعریف شرکت مختلط غیر سهامی
- ۴۹۲ بند دوم - نام شرکت
- ۴۹۲ بند سوم - اداره‌ی شرکت
- ۴۹۳ بند چهارم - نظارت شرکاء
- ۴۹۳ بند پنجم - رابط شرکاء
- ۴۹۴ بند ششم - انتقال سهام سرکه
- ۴۹۶ بند هفتم - طلبکاران
- ۴۹۷ بند هشتم - آثار ورشکستگی
- ۴۹۷ بند نهم - سود
- ۴۹۸ بند دهم - انحلال
- ۴۹۸ ۱. انحلال شرکت مختلط غیر سهامی
- ۴۹۹ ۳. موارد خاص انحلال شرکت مختلط غیر سهامی
- ۵۰۱ ۴. بقای شخصیت حقوق شرکت پس از انحلال
- ۵۰۱ ۵. نتایج انحلال شرکت مختلط غیر سهامی
- ۵۰۳ گفتار هشتم - شرکت تعاونی
- ۵۰۳ ◀ طرح بحث
- ۵۰۳ بند اول - تعریف شرکت تعاونی

- ۵۰۴ بند دوم - تاسیس شرکت تعاونی
- ۵۰۶ بند سوم - عضویت در شرکت های تعاونی
- ۵۰۸ بند چهارم - ثبت شرکت تعاونی
- ۵۰۸ بند پنجم - تصویب و تغییر اساسنامه در شرکت های تعاونی
- ۵۰۹ بند ششم - سرمایه در شرکت های تعاونی
- ۵۱۰ بند هفتم - حاکمیت اعضا در تامین سرمایه
- ۵۱۱ بند هشتم - تخصیص سهام در شرکت های تعاونی
- ۵۱۱ بند نهم - نوع سهام شرکت تعاونی
- ۵۱۲ بند دهم - عملکرد و سود و زیان در شرکت های تعاونی
- ۵۱۳ بند یازدهم - انتخاب و عزل و مسئولیت بازرسان
- ۵۱۴ بند دوازدهم - مزایای پیش بینی شده در قانون اساسی برای شرکت های تعاونی
- ۵۱۶ گفتار نهم - ثبت شرکت های تجاری و موسسات غیر بازرگانی
- ۵۱۶ ◀ طرح بحث
- ۵۱۹ بند اول - تعریف موسسات غیر تجاری
- ۵۲۰ بند دوم - محاسن و فواید ثبت شرکت ها
- ۵۲۱ ۱. فعالیت رسمی و قانونی
- ۵۲۱ ۲. مسئولیت مشترک کلیه شرکاء و جلب اطمینان اشخاص طرف همکاری

- ۵۲۲ ۳. امکان شرکت در مناقصات و مزایدات
- ۵۲۲ ۴. اخذ و اعطاء نمایندگی رسمی
- ۵۲۲ ۵. شفافیت در اطلاع رسانی به مشتریان و اشخاص ثالث و جلب اعتماد آنان
- ۵۲۲ ۶. ثبت رسمی سابقه‌ی شرکت، بهره‌برداری از عنوان شرکت
- ۵۲۳ بند سر ۱ - لایب ثبت شرکت‌ها
- ۵۲۳ ۱. پرداخت مالیات
- ۵۲۴ ۲. پرکردن دفاتر شرکت
- ۵۲۴ ۳. پرداخت حقوق و بیمه‌ی کارکنان
- ۵۲۴ ۴. نیاز به وجود یک مکان مشخص
- ۵۲۵ ۵. هزینه و زمان صرف شده برای انجام امور اداری ثبت شرکت
- ۵۲۵ ۶. لزوم آشنایی با قانون تجارت
- ۵۲۵ بند چهارم - روش و مراحل ثبت موسسه
- ۵۲۷ گفتار دهم - ثبت شرکت‌های داخلی
- ۵۲۷ ◀ طرح بحث
- ۵۲۸ بند اول - عمل ثبت
- ۵۲۸ ۱. ثبت شرکت‌نامه
- ۵۲۸ ۲. ثبت شرکت

- ۵۲۸ ۳. انتشار خلاصه‌ی شرکت‌نامه
- ۵۲۹ بند دوم - شعبه‌ی شرکت
- ۵۲۹ بند سوم - تغییرات
- ۵۳۰ گفتار یازدهم - ثبت شرکت‌های خارجی
- ۵۳۰ ◀ طرح بحث
- ۵۳۲ بند اول - ته‌دقیق
- ۵۳۳ بند دوم - انتشار آگهی
- ۵۳۳ بند سوم - شعبه‌ی شرکت خارجی
- ۵۳۳ بند چهارم - تغییرات
- ۵۳۴ بند پنجم - شرکت دارای امتیازی
- ۵۳۴ بند پنجم - ثبت شرکت‌های خارجی در آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون
- ۵۳۷ گفتار دوازدهم - ثبت شرکت‌های بیمه
- ۵۳۷ گفتار سیزدهم - تصفیه‌ی امور شرکت‌ها
- ۵۳۸ بند اول - تعریف تصفیه
- ۵۳۸ بند دوم - طرق تصفیه
- ۵۳۹ بند سوم - ساختار اداره‌ی تصفیه
- ۵۴۰ بند چهارم - ابزارهای تصفیه

بند پنجم - ساختار مالی اداره‌ی تصفیه

بند ششم - اقدامات مربوط به تصفیه

۱. اقدامات اولیه

۲. اقدامات تأمینی

۱-۲. اقدامات برای حفظ حقوق ورشکسته

۲-۲. اقدامات برای حفظ حقوق طلبکاران؛

۳. ادامه‌ی کار تاجر

بند هفتم - وظیفه‌ی اداره‌ی تصفیه و انواع آن

۱. تصفیه‌ی اختصاری

۲. تصفیه‌ی عادی

بند هشتم - متصدیان تصفیه

۱. حدود اختیارات متصدیان تصفیه

۲. وظایف متصدیان تصفیه

۳. الزامات قانونی مدیران تصفیه

بند نهم - وضعیت حقوقی شرکت در حال تصفیه

۱. بقای شخصیت حقوقی شرکت

۲. نتایج بقای شخصیت حقوقی شرکت

۵۵۵	۳. ختم تصفیه
۵۵۵	۴. مرور زمان
۵۵۷	۵۵۷ بخش دوم اسناد تجاری
۵۵۸	فصل اول - کلیات و مفاهیم
۵۵۸	طرح بحث
۵۶۰	مبحث اول - بررسی جایگاه اسناد تجاری و مفاهیم مرتبط با آن
۵۶۱	گفتار اول - مفاهیم و تعاریف مرتبط با اسناد تجاری
۵۶۳	بند اول - تعریف اسناد تجاری
۵۶۴	بند دوم - مفهوم و جایگاه اسناد جاری
۵۶۶	بند سوم - امتیازات اسناد تجاری
۵۶۶	۱. سرعت در معاملات
۵۶۶	۲. تقویت اعتبار
۵۷۲	بند چهارم - تفکیک اسناد عادی و رسمی
۵۷۴	بند پنجم - شکلی بودن اسناد تجاری
۵۷۴	گفتار دوم - انواع سند
۵۷۴	بند اول - سند عادی
۵۷۶	بند دوم - سند رسمی

- ۵۷۷ ۱. مزایای اسناد رسمی
- ۵۷۹ ۲. تشریفات تنظیم سند رسمی و آثار آن
- ۵۸۰ ۲-۱. تشریفات تنظیم سند رسمی
- ۵۸۰ ۲-۲. آثار سند رسمی: از آثار سند رسمی می توان موارد ذیل را برشمرد
- ۵۸۰ ۳. تفاوت سند رسمی در قانون مدنی و قانون ثبت
- ۵۸۱ ۴. وجوه اشتراک و افتراق اسناد عادی و رسمی
- ۵۸۲ ۵. موضع حقوق ایران در مقابل اسناد عادی و رسمی
- ۵۸۳ ۶. اوصاف حاکم بر اسناد تجاری
- ۵۸۴ ۶-۱. وصف تجریدی
- ۵۸۷ ۶-۲. وصف تنجیزی
- ۵۹۱ ۶-۳. وصف جایگزینی
- ۵۹۵ ۶-۴. وصف شکلی (فورمالیسم)
- ۵۹۷ ۶-۵. وصف قابلیت انتقال
- ۵۹۹ ۶-۶. وصف تبعی (تجارتی بودن تعهدات براتی)
- ۶۰۱ ۷. ماهیت اسناد تجاری
- ۶۰۱ ۷-۱. ماهیت برات از دیدگاه حقوق تجارت
- ۶۰۱ ۷-۲. ماهیت سفته و چک

- ۶۰۲ ۸. اسناد تجارتی به معنای خاص (برات و سفته و چک)
- ۶۰۴ ۹. اسناد در وجه حامل
- ۶۰۴ ۱۰. مفقود شدن اسناد در وجه حامل
- ۶۰۵ ۱۱. اصل عدم قابلیت استناد به ایرادات در اسناد تجاری
- ۶۰۶ ۱۱-۱. مفهوم، مبنا و قلمرو اصل عدم قابلیت استناد به ایرادات در اسناد تجاری
- ۶۰۸ ۱۱-۲. استثنائات اصل عدم قابلیت استناد به ایرادات در مقابل سند تجاری
- ۶۰۹ ۱۱-۳. سوءنیت دارنده سند تجاری
- ۶۱۰ ۱۲. انحلال اسناد تجاری
- ۶۱۰ ۱۲-۱. سقوط تعهدات در اسناد تجاری
- ۶۱۰ ۱۲-۲. فسخ
- ۶۱۲ مبحث دوم - ظهرنویسی و ضمانت در اسناد تجاری
- ۶۱۲ طرح بحث
- ۶۱۴ گفتار اول - ظهرنویسی
- ۶۱۴ بند اول - تعریف و مفهوم ظهرنویسی
- ۶۱۵ بند دوم - شرایط شکلی ظهرنویسی
- ۶۱۶ ۱. شرایط شکلی ظهرنویسی به عنوان انتقال در مورد برات و سفته
- ۶۱۹ ۲. شرایط شکلی ظهرنویسی در مورد چک

بند سوم - شرایط شکلی اعتبار ضمانت در اسناد تجاری

بند چهارم - تشخیص ضمانت از ظهرنویسی

۱. فایده و اثر تشخیص ضمانت از ظهرنویسی

۲. حالات و فروض مختلف موضوع

۱-۲. بیان مریح قصد امضاءکننده در خود سند

۲-۲. کشف قصد امضاءکننده به وسیله دادگاه

۲-۳. عدم وجود قرینا و ادلیله برای احراز امضاءکننده

بند پنجم - آثار و احکام ظهرنویسی

۱. آثار ظهرنویسی برای انتقال

۱-۱. مسوولیت تضامنی

۱-۲. عدم تاثیر ایرادات

۱-۲-۱. شرایط عدم تاثیر ایرادات

۱-۲-۲. قلمرو اصل عدم تاثیر ایرادات

۱-۲-۳. قلمرو عدم تاثیر ایرادات و قانون تجارت ایران

۲. ظهرنویسی و انتقال اسناد

۳. ظهرنویسی و ضمانت امضاءکننده

۴. ظهرنویسی و ورشکستگی مسئولان برات

- ۶۴۹ ۵. ظهرنویسی و امتیازات آن
- ۶۵۰ بند ششم - اقسام ظهرنویسی
- ۶۵۰ ۱. ظهرنویسی برای انتقال
- ۶۵۱ ۱-۱. شرایط تحقق ظهرنویسی
- ۶۵۷ ۱-۲. شرایط شکلی ظهرنویسی برای انتقال
- ۶۵۹ ۱-۳. شرایط اختیاری ظهرنویسی برای انتقال
- ۶۶۱ ۱-۴. ظهرنویس‌ها و ممنوع
- ۶۶۳ ۱-۵. احکام ظهرنویس برای انتقال
- ۶۶۶ ۲. ظهرنویسی به عنوان وکالت
- ۶۶۷ ◀ طرح بحث
- ۶۶۸ ۲-۱. تأثیر فوت یا حجر ظهرنویس بر وکالت در وصول
- ۶۷۱ ۲-۲. ظهرنویسی به نمایندگی
- ۶۷۲ ۲-۳. آثار و احکام ظهرنویسی به وکالت
- ۶۷۴ ۳. ظهرنویسی به عنوان وثیقه
- ۶۸۰ ۳-۱. شرایط اساسی برای صحت ظهرنویسی به عنوان رهن
- ۶۸۰ ۳-۲. شرایط شکلی ظهرنویسی به عنوان رهن
- ۶۸۲ ۳-۳. آثار و احکام ظهرنویسی به عنوان رهن

- ۶۸۴ ۴. ظهرنویسی به عنوان ضمانت (پرداخت)
- ۶۸۴ ۴-۱. شرایط اساسی ضمانت در برات
- ۶۸۷ ۴-۲. اشکال ضمانت در برات
- ۶۸۸ ۴-۳. ضمانت در برات در سند جداگانه
- ۶۸۹ ۴-۴. حکم و آثار حقوقی ضمانت در برات
- ۶۹۲ گفتار دوم - ضمانت در اسناد تجاری
- ۶۹۳ بند اول - ماهیت ضمانت در اسناد تجاری و اسناد تجاری
- ۶۹۳ ۱. شرایط شکلی
- ۶۹۳ ۱-۱. ضمانت در ورقه
- ۶۹۴ ۱-۲. ضمانت در سند جداگانه
- ۶۹۵ ۲. شرایط ماهوی ضمانت
- ۶۹۵ ۲-۱. اهلیت ضامن
- ۶۹۶ ۲-۲. موضوع ضمانت
- ۶۹۶ ۲-۳. آثار ضمانت
- ۶۹۷ ۲-۳-۱. مسئولیت ضامن در مقابل دارنده‌ی سند
- ۶۹۸ ۲-۳-۲. مسئولیت ضامن ظهرنویس در مقابل دارنده‌ی سند
- ۶۹۸ ۲-۳-۳. مسئولیت مضمون‌عنه در مقابل ضامن

۷۰۱	بند دوم - تضامن در حقوق ایران
۷۰۱	۱. اهمیت بحث تضامن
۷۰۱	۲. منشأ تاریخی، تعریف و اقسام تضامن
۷۰۲	۲-۱. مفهوم ضامن
۷۰۲	۲-۲. ضمانت در برات
۷۰۳	۲-۳. مقایسه ضمانت در برات و ضمانت در قانون مدنی
۷۰۴	۲-۴. اقسام ضمانت در برات
۷۰۴	۲-۴-۱. ضمانت در ورقه‌های برات
۷۰۵	۲-۴-۲. ضمانت برات به موجب سند جداگانه
۷۰۶	۲-۵. آثار ضمانت در برات
۷۰۶	۲-۵-۱. حدود مسئولیت ضامن
۷۰۹	۲-۵-۲. حدود مسئولیت مضمون‌عنه
۷۰۹	۲-۵-۳. حدود مسئولیت مسئولان دیگر برات
۷۱۲	فصل دوم - چک
۷۱۳	مبحث اول - معرفی چک، انواع و مندجات چک
۷۱۳ -	گفتار اول - معرفی چک
۷۱۵	بند اول - معانی و مفاهیم لغوی و اصطلاحی چک

- ۷۱۵ ۱. معنا و مفهوم لغوی چک
- ۷۱۶ ۲. معنا و مفهوم اصطلاحی چک
- ۷۱۷ ۳. تعاریف و مفاهیم مرتبط با چک
- ۷۱۸ بند دوم - پیشینه و تاریخچه ی چک
- ۷۲۱ بند سوم - قوانین حاکم بر چک
- ۷۲۲ بند چهارم - اشخاص خاص، خیل در چک
- ۷۲۳ ۱. صادرکننده
- ۷۲۳ ۲. محال علیه
- ۷۲۳ ۳. دارنده یا دریافت کننده ی چک
- ۷۲۳ بند پنجم - انتقال، ظهرنویسی و ضمانت در چک
- ۷۲۳ ۱. انتقال چک به طور کلی
- ۷۲۴ ۲. شرایط صوری ظهرنویسی
- ۷۲۵ ۳. احکام ظهرنویسی چک
- ۷۲۵ ۳-۱. ظهرنویسی برای انتقال
- ۷۲۷ ۳-۲. ظهرنویسی به عنوان وکالت
- ۷۳۱ بند ششم - ذاتاً تجاری نبودن صدور چک
- ۷۳۱ گفتار دوم - انواع چک

- بند اول - انواع چک‌های مذکور در قانون صدور چک
- ۷۳۲ ۱. چک عادی
- ۷۳۸ ۲. چک تایید شده
- ۷۳۸ ۳. چک تضمین شده
- ۷۴۲ ۴. چک در گردش یا مسافرتی
- ۷۴۳ بند دوم - انواع دیگر چک
- ۷۴۷ گفتار سوم - مندرجات چک (شرایط صوری چک)
- ۷۴۷ بند اول - مندرجات الزامی
- ۷۴۷ ۱. شکل
- ۷۴۷ ۲. تاریخ صدور
- ۷۶۰ ۳. تعیین مبلغ (دستور پرداخت مبلغ معین)
- ۷۶۱ ۴. مبلغ
- ۷۶۲ ۵. نام پرداخت کننده (محال علیه)
- ۷۶۲ ۶. نام دارنده (محیل)
- ۷۶۳ ۷. امضای صادر کننده
- ۷۶۴ ۸. مکان صدور چک
- ۷۷۰ بند دوم - مندرجات اختیاری

- ۷۷۱ بند سوم - شرایط اساسی صحت صدور چک
- ۷۷۴ مبحث دوم - راه‌های قانونی وصول وجه چک
- ۷۷۴ ◀ طرح بحث
- ۷۷۵ ۱. تکالیف بانک‌ها در امر صدور و پرداخت چک
- ۷۷۹ ۱-۱. نقش بانک در پیشگیری از صدور چک بلامحل، قبل از افتتاح حساب
- ۷۸۰ ۱-۲. نحوی افتتاح حساب برای مشتری
- ۷۸۸ ۱-۳. اختیار بانک در رد یا قبول درخواست افتتاح حساب
- ۷۹۱ ۱-۴. نقش بانک در برخورد با صادر کنندگان چک بلامحل بعد از افتتاح حساب
- ۷۹۲ ۲. راه‌حل‌های حقوق فرانسه
- ۷۹۲ ۲-۱. اخطار بانک به صاحب حساب
- ۷۹۴ ۲-۲. اعلام به بانک مرکزی فرانسه
- ۷۹۵ ۲-۳. تصحیح وضعیت دارنده‌ی حساب در پرداخت جریمه‌ی پرداخت کننده:
- ۷۹۶ ۳. راه‌حل‌های حقوق ایران
- ۷۹۷ ۳-۱. روند قانون‌گذاری در خصوص نقش بانک در ایجاد و گردش چک بلامحل
- ۷۹۹ ۳-۲. مکانیسم فعلی دخالت بانک
- ۸۰۲ گفتار اول - سه راه قانونی وصول وجه چک
- ۸۰۴ بند اول - مسئولیت حقوقی صادرکننده‌ی چک

- ۸۰۵ ۱. رسیدگی به اختلافات چک از طریق دادگاه‌های حقوقی
- ۸۰۷ ۲. نحوه‌ی طرح دعوی حقوقی
- ۸۰۸ ۳. مزایا و معایب طرح دعوی حقوقی
- ۸۰۸ بند دوم - مسئولیت کیفری صادرکننده‌ی چک
- ۸۰۹ ۱. نحوه‌ی طرح دعوای کیفری
- ۸۱۱ ۲. مزایای طرح دعوی کیفری
- ۸۱۱ ۳. مواردی که صادرکننده‌ی چک قابل تعقیب کیفری نیست
- ۸۱۲ ۴. جهات کیفری چک
- ۸۱۲ ۴-۱. دارا نبودن محل (وجه نقد) یا عدم کفایت آن در هنگام صدور
- ۸۱۲ ۴-۲. خارج کردن تمام یا قسمتی از وجهی که به اعتبار آن چک صادر شده، از بانک
- ۸۱۳ ۴-۳. دستور عدم پرداخت وجه چک به بانک
- ۸۱۴ ۴-۴. تنظیم چک به شکل نادرست
- ۸۱۴ ۴-۵. صدور چک از حساب مسدود
- ۸۱۵ ۵. عنصر قانونی جرم صدور چک پرداخت نشدنی
- ۸۱۶ ۶. جهات خروج چک از کیفری بودن
- ۸۱۶ ۷. رسیدگی به اختلافات چک از طریق تعقیب کیفری
- ۸۱۹ بند سوم - نحوه‌ی اقدام از طریق اجرائیه‌ی ثبتی

- ۸۲۰ ۱. معایب اجرای ثبتی
- ۸۲۱ ۲. مزایای اجرای ثبتی
- ۸۲۱ ۳. رسیدگی به اختلافات به وسیله ی ثبت اسناد و املاک
- ۸۲۶ فصل سوم - سفته
- ۸۲۷ مبحث اول - معرفی سفته (فته طلب)
- ۸۲۷ گفتار اول - تعریف لازمی سفته
- ۸۲۸ گفتار دوم - تعریف اصطلاحی سفته
- ۸۲۹ گفتار سوم - تاریخچه ی پیدایی سفته و کاربرد آن
- ۸۲۹ بند اول - تاریخچه ی پیدایش سفته
- ۸۳۲ بند دوم - کاربرد سفته
- ۸۳۳ مبحث دوم - وصف شکلی سفته و مندرجات قانونی آن
- ۸۳۳ گفتار اول - وصف شکلی سفته
- ۸۳۳ -
- ۸۳۳ گفتار دوم - مندرجات سفته
- ۸۳۷ مبحث سوم - ظهر نویسی (پشت نویسی) در سفته و تبعات آن
- ۸۳۷ طرح بحث
- ۸۳۸ گفتار اول - ظهر نویسی به منظور انتقال دین (ظهر نویسی برای ضمانت)
- ۸۳۹ گفتار دوم - ظهر نویسی به منظور انتقال طلب (انتقال بستانکار):

- ۸۴۱ مبحث چهارم - شرایط قانونی حاکم بر سفته
- ۸۴۱ طرح بحث
- ۸۴۱ گفتار اول - راههای وصول وجه سفته
- ۸۴۵ بند اول - از طریق اجرای اسناد رسمی
- ۸۴۵ بند دوم - از طریق مراجع قضایی دادگستری
- ۸۴۵ گفتار دوم - قانون حاکم بر سفته
- ۸۴۶ گفتار سوم - قواعد مشترک سفته و برات
- ۸۴۷ مبحث پنجم - مسایل مربوط به واکاوی یا اعتراض
- ۸۴۷ گفتار اول - اقدام قانونی به «واکاست» یا «پروست»
- ۸۴۹ بند اول - اگر سفته عندالمطالبه باشد
- ۸۴۹ بند دوم - اگر سفته سررسید معین داشته باشد (رای تازمخ پرداخت)
- ۸۴۹ گفتار دوم - قرار تامین در دعوی مطالبه وجه سفته
- ۸۵۰ گفتار سوم - صلاحیت دادگاه رسیدگی کننده به دعوی مطالبه وجه سفته
- ۸۵۰ مبحث ششم - تفاوت سفته با برات و سفته با چک
- ۸۵۰ گفتار اول - تفاوت سفته با چک
- ۸۵۲ گفتار دوم - تفاوت سفته و برات
- ۸۵۴ فصل چهارم - برات

◀ طرح بحث

مبحث اول - معرفی برات

گفتار اول - مفاهیم لغوی، پیشینه و ماهیت برات

بند اول - مفهوم لغوی برات

بند دوم - پیشینه ی برات

۱. تاریخچه ی برات در اسلام

۲. تاریخچه ی برات در اروپا

۳. برات در دوران معاصر

بند سوم - ماهیت حقوقی برات

گفتار دوم - معانی و مفاهیم اصطلاحی برات

مبحث دوم - وجوه افتراق و اشتراك میان برات با سفته

گفتار اول - وجوه افتراق بین برات و سفته

گفتار دوم - وجوه اشتراك بین برات و سفته

گفتار سوم - ویژگی های مشترك برات، فته طلب و چك

مبحث سوم - امکان ظهرنویسی (پشت نویسی) و ضمانت در برات

گفتار اول - ظهرنویسی (پشت نویسی) در برات

گفتار دوم - مسئولیت تضامنی

- ۸۶۹ بند اول - مقایسه‌ی ضمانت در برات و ضمانت در قانون مدنی
- ۸۷۰ بند دوم - اقسام ضمانت در برات
- ۸۷۰ ۱. ضمانت در ورقه‌ی برات
- ۸۷۱ ۲. ضمانت برات به موجب سند جداگانه
- ۸۷۲ مبحث چهارم - صدور برات
- ۸۷۲ گفتار اول - شرایط ماهوی برات
- ۸۷۲ گفتار دوم - شرایط شکای برات
- ۸۷۳ مبحث پنجم - قبول و تکوین (رد) برات
- ۸۷۳ طرح بحث
- ۸۷۴ گفتار اول - قبول برات
- ۸۷۴ بند اول - از نظر فرم
- ۸۷۵ بند دوم - قبول و آثار قبولی برات
- ۸۷۵ بند سوم - قبولی شخص ثالث
- ۸۷۶ بند چهارم - ارائه‌ی برات به برات گیر جهت قبولی
- ۸۷۷ گفتار دوم - تکوین (رد) برات
- ۸۷۷ بند اول - مفهوم تکوین
- ۸۷۸ بند دوم - موارد تحقق تکوین (اقسام تکوین)

۱. قبولی مشروط برات

۲. ورشکستگی برات گیر یا فوت وی

۳. قبول قسمتی از مبلغ برات

۴. امتناع از قبول یا نکول برات

بند دوم - حراز نکول

۱. تعریف اعتراض (روتست)

۲. فلسفه لزوم اعتراض

۳. مفهوم اعتراض در قانون تجارت

۴. انواع اعتراض

۴-۱. اعتراض نکول

۴-۲. لزوم اعتراض نکول

۴-۳. اثر اعتراض نکول

۴-۴. اعتراض عدم پرداخت وجه برات (عدم تأدیه)

۵. وجوه افتراق بین اعتراض نکول و اعتراض عدم تأدیه

۶. نقش حقوقی تاریخ تنظیم اعتراض نامه

۷. شیوه های واخواست برات

۸. تشریفات اعتراض

- ۸۹۱ ۹. مزایای اعتراض
- ۸۹۲ ۱۰. ضمانت اجرای عدم اعتراض
- ۸۹۲ ۱۱. معافیت از اعتراض
- ۸۹۲ بند چهارم - موعد نکول
- ۸۹۲ بند پنجم - آثار نکول
- ۸۹۲ ۱. عدم مسئولیت برات گیر به پرداخت وجه برات
- ۸۹۳ ۲. مسئولیت برات گیر به پرداخت وجه برات
- ۸۹۳ ۳. ایجاد حق دارنده برای خاستن تضمینات
- ۸۹۴ ۴. ایجاد امکان برای قبولی شخص ثالث
- ۸۹۵ مبحث ششم - پرداخت برات
- ۸۹۵ گفتار اول - پرداخت برات توسط برات گیر
- ۸۹۵ ۱. بررسی حق قانونی دارنده در دریافت وجه
- ۸۹۵ ۲. عدم پرداخت برات در صورت توقیف وجه آن
- ۸۹۶ ۳. پرداخت قبل از موعد برات
- ۸۹۶ ۴. پرداخت الزامی برات در سر وعده
- ۸۹۷ گفتار دوم - نوع پول پرداخت
- ۸۹۷ گفتار سوم - پرداخت برات توسط شخص ثالث

مبحث هفتم - برات رجوعی

مبحث هشتم - ورشکستگی مسئولین برات

۱. حق مراجعه به مدیران تصفیه‌ی همهی ورشکستگان

۲. عدم حق مراجعه‌ی مدیران تصفیه به یکدیگر

۳. مسئولیت تضامنی مربوط به مسئولیت تضامنی

۴. مسائل مربوط به پرداخت وجه برات و تأدیه‌ی آن به وسیله‌ی شخص ثالث.

۵. مسائل مربوط به تقوین و تکلیف دارنده

گفتار اول - قرارداد ژنو

گفتار دوم - قرارداد وین

فهرست منابع و مصاد

الف) منابع فارسی

ب) منابع عربی

ج) منابع لاتینی

د) مقالات

ه) پایان نامه‌ها

و) سایت‌های اینترنتی

ضمیمه‌ی (۱) اساسنامه نمونه شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی (سهامی عام)

www.ketab.ir

«باسمه تعالی»

چیدم گلی ز باغ ادب تا به روز عید
حیف است با خسان گل دانش کنی نثار

در بارگاه میر ادب پرور آورم
من گل نثار مردم دانشور آورم

◀ مقدمه

بحث بررسی و مطالعه‌ی هر یک از رشته‌های علم حقوق علاوه بر این که توان علمی شخص را بالا می‌برد قوه‌ی درک و استنباط درست مسائل اجتماعی، حقوقی، اقتصادی، سیاسی و قضایی را نیز افزایش می‌دهد و طبعاً بهتر می‌تواند مشکلات اجتماعی را از میان بردارد. مطالب درس حقوق تجارت، مطالب اصلی منظم می‌باشد نه از دانستی‌های ابتدایی آن و آموزش این درس، برای دانشجویان رشته حقوق و سایر رشته‌های مشابه آن مانند رشته‌ی معارف اسلامی (فقه و حقوق) و علوم قضایی به عنوان یک درس تخصصی، باید در نظر گرفته شود. تجارت در معنی وساطت حرفه‌ای در امر مبادله و معاوضه کالای ارائه‌ی خدمت به منظور حصول منفعت به کار می‌رود و در اصطلاح شامل کلیه‌ی مواردی است که در مقام داده‌ستد به‌طور متعارف وجود دارد.

اگرچه از لحاظ نظری گروهی از متخصصان دو اصطلاح تجارت و بازرگانی را در دو مفهوم متمایز به کار می‌برند، لکن غالباً این دو اصطلاح یک معنی را در ذهن متبادر می‌نماید. از آن جا که در تجارت با بازرگانی بخشی از امور راجع به گردش ثروت در لحاظ قرار می‌گیرد، لذا اشخاصی که به‌طور مستقیم در این گونه امور فعالیت دارند تاجر یا بازرگان نامیده می‌شوند. به عبارت دیگر، تاجر یا بازرگان شخصی است که نتیجه‌ی فعالیت وی تمام و یا قسمتی از فاصله‌ی زمانی و یا مکانی موجود میان تولید و مصرف یا میان عرضه و تقاضا را مرتفع می‌کند و یا موانع تسهیل و یا تسریع در ارتباط با این مقولات را فراهم می‌کند.

تجارت در شکوفایی اقتصاد کشورها نقش عمده‌ای را بازی می‌کند روی این اصل حقوق تجارت یکی از مهم‌ترین رشته‌های حقوق خصوصی محسوب می‌شود. اگر توسعه‌ی ماشینیزم، تسهیلات ترانسپورت و سایر تحولات اقتصادی معاصر مورد بررسی قرار گیرد ملاحظه می‌شود که به‌علل مذکور روابط اجتماعی - اقتصادی مردم بیش از پیش متعدد گردیده است و در نتیجه وجود قوانین و مقرراتی را ایجاب می‌نماید تا عرصه‌های مختلف فعالیت‌های اقتصادی جامعه بشری را تنظیم نماید که عهده‌دار این امر، حقوق تجارت می‌باشد. مع‌ذالک امروز در اغلب کشورهای جهان حقوق

مدنی قسمتی از حقوق خصوصی را تشکیل داده است و رشته‌ی دیگری از قبیل حقوق تجارت، حقوق دریایی، حقوق هوایی هریک به‌طور مستقل و تحت مقررات مخصوص خود عمل می‌نمایند. آگاهی در مورد مقررات مربوط به حقوق تجارت برای دانشجویان رشته‌های حقوق و علوم قضایی و فقه از اهمیت بسزایی برخوردار است؛ زیرا آن‌گونه که خواهیم دید حقوق تجارت رشته‌ی مستقلی از حقوق مدنی است که به تنظیم عرصه‌ی معینی از اعمال حقوقی پرداخته و از جانب دیگر وجود محاکم و قوانین خاص تجارتی ایجاب می‌نماید تا در مورد خصوصیت و ویژگی‌های این مقررات به‌صورت جداگانه تحقیق به‌عمل آمده و در تعیین و تطبیق قانون قابل تطبیق بر یک قضیه‌ی حقوقی. تجارتی مرتکب اشتباهی نشده و بدین وسیله بتوان عدالت را به وجه بهتر آن عملی نمود.

حقوق تجارت یکی از رشته‌های حقوق خصوصی بوده و نظریه اقتضاءات خاص این رشته به‌صورت مستقل از حقوق مدنی به تنظیم اعمال تجارتی می‌پردازد، اما نباید تصور کرد که این استقلال به‌صورت کامل بوده بلکه به‌صورت نسبی می‌باشد؛ زیرا عرصه‌ی حقوق تجارت نسبت به حقوق مدنی کوچک‌تر می‌باشد زیرا حقوق این شامل روابط خصوصی کلیه‌ی افراد از قبیل: خرید و فروش، رهن، کرایه، عاریه، ودیعه، طلاق، ازدواج، مهر، نفقه و غیره می‌باشد؛ درحالی‌که حقوق تجارت قواعد و دستوراتی است مربوط به منف و منفه خاص از شخصیت‌های تجارتی (تجار و شرکت‌های تجارتی) و معاملات خاص تجارتی.

حقوق مدنی نسبت به حقوق تجارت وسیع می‌باشد بنابراین هرگاه در عرصه‌ی حقوق تجارت به مشکلی مواجه می‌شویم که توسط مقررات حقوق تجارت پیش‌بینی نشده باشد در این صورت برای حل موضوع ناگزیریم به قواعد حقوق مدنی مراجعه کرده و حل مطلب نماییم. تجارت را می‌توان به اعتبار دامنه‌ی شمول در انواع مختلف فهرست نمود. از جمله: تجارت داخلی، تجارت خارجی، تجارت بین‌المللی، تجارت منطقه‌ای، تجارت دو یا چند جانبه، تجارت مرزی، و ... در دورانهای اولیه‌ی اقتصادی، دادوستد و مبادله به‌صورتی ساده و به‌طور کلی از طریق تهاثر انجام می‌شد. گذر از اقتصاد خانوادگی به اقتصاد روستایی، سپس به اقتصاد شهری، اقتصاد ملی و درنهایت به اقتصاد جهان، ضرورت به کارگیری و اعمال قواعد خاص و ضوابط ویژه‌ی ارتباطات تجارتی را ضروری نمود.

در ایران مانند پاره‌ای از کشورها که دارای نظام حقوقی مشابه هستند، مسایل مربوط به تجارت و بازرگانی ابتدا براساس اصول و قواعد مدنی (حقوق عام در روابط حقوق خصوصی اشخاص) حل و فصل می‌شد. از آنجا که این قواعد متناسب با مقتضیات مناسبات و روابط بازرگانی نبود، لذا به تدریج و با گسترش روابط اجتماعی و اقتصادی، قواعد و اصول خاص برای این رشته به وجود آمد. برای مثال می‌توان یادآور شد که در بابل قدیم حق‌العمل کاری، و نگهداری کالا، وام و ربح مرسوم بود است و فنیقی‌ها دارای رسومی درخصوص جبران خسارت تاجری که کالایش برای نجات کشتی ریا سایر کالاها به دریا ریخته می‌شد بوده‌اند.

در یونان قدیم قواعد پرداخت وام به بازرگانان برای حمل کالا به وسیله کشتی وجود داشت که در نتیجه آن در صورت رسد کالا به مقصد، سود گزاف عاید وام‌دهنده می‌شد. در روم، ایران و سایر تمدن‌های قدیم اصولی ازجمله رای حفظ کاروان‌های تجاری و رفع اختلاف میان بازرگانان حاکم بود. در قرون وسطی، حکومت‌ها برای محلی قواعد خاص و دادگاه‌های ویژه برای امور تجارتی ابداع نمودند، ازجمله: ترویج حواله و سفته، قواعد راجع به ورشکستگی، وام و اعتبار و غیره. مختصر این که در دوران‌های گذشته، تجربیات پایه‌ای عرف، سنن، رسوم و آداب تجاری جریان داشت. پس از تدوین مقررات و قوانین مدنی، قواعد اصولی ضمن این مقررات و قوانین برای تنظیم روابط و مناسبات بازرگانی پیش‌بینی شد.

با آغاز عصر جدید و کشف قاره‌ی آمریکا، به وجود آمدن مستعمرات و در نتیجه توسعه‌ی روابط تجاری که موجب شد این گونه روابط از مرزهای داخلی کشور تجاوز نماید، تدوین قواعد خاص تجارت رونق یافت تا آنجا که امروزه تقریباً در سراسر جهان تمایز و جهت وحدت قوانین و مقررات تجاری است.

برای نمونه در این رابطه می‌توان ازجمله قوانین و پیمان‌های راجع به حمل و نقل، بروات تجاری، قرارداد معروف به اتحادیه‌ی پاریس سال ۱۸۸۳ در زمینه‌ی حمایت مالکیت صنعتی و تجاری، قرارداد برلین ۱۸۹۰ درخصوص حمل کالا و مسافر به وسیله‌ی راه آهن، قرارداد ورشو ۱۹۲۹ راجع به حمل و نقل هوایی و قرارداد ژنو ۱۹۵۶ در رابطه‌ی با حمل کالا در جاده‌های عمومی اشاره کرد.

در مباحث علمی، عرف باید تابع اهل علم باشد، نه اهل علم تابع عرف. پس مناسب است در آغاز با هدف، موضوع و سیر منطقی مباحث درس «حقوق تجارت و مطالعه‌ی حقوق اسناد تجاری» آشنا

شویم بدین منظور لازم است پیش‌تر، مفاهیم و کاربردهای اصطلاحی آن یعنی تعریف حقوق تجارت، منابع حقوق تجارت، سیر تاریخی انکشاف مقررات تجارت، تجارت از دیدگاه حقوق اسلام، معاملات تجاری، شخصیت‌های تجاری (تاجر و شرکت‌های تجاری)، مقررات مربوط به ورشکستگی، اسناد تجاری، شخصیت حقوقی شرکت‌های تجاری، انواع شرکت‌های تجاری، سرمایه در شرکت‌های تجاری، سهام در شرکت‌های تجاری و ... را یادآوری کنیم.

مباحث این کتاب در بخش اول مربوط به حقوق تجارت را بدین ترتیب منطقی، مرتب ساخت:

فصل اول: کلیات - مفاهیم اساسی حقوق تجارت

فصل دوم: تبار و معاملات تجاری

فصل سوم: دفاتر تجاری

فصل چهارم: ثبت تجاری - رسم تجاری

فصل پنجم: علانم تجاری و سرنم معاملات

فصل ششم: شخصیت حقوقی

فصل هفتم: مجامع تجاری یا شرکت‌های با مسئولیت محدود

و بخش دوم مربوط به مطالعه‌ی حقوق اسناد تجاری (چک - سفته - برات) را در

چهار فصل به شرح زیر بررسی می‌نمائیم:

فصل اول: کلیات و مفاهیم اساسی اسناد تجاری

فصل دوم: چک

فصل سوم: سفته

فصل چهارم: برات

لازم به ذکر است که: در زمینه‌ی حقوق تجارت و اسناد تجاری، آثار و تالیفات ارزشمندی توسط نویسندگان ما به رشته‌ی تحریر درآمده است و در این کتاب نیز به این آثار و تالیفات استناد و از آنها استفاده گردیده است.

با این حال کتاب پیش‌رو که به بررسی حقوق تجارت و مطالعه‌ی حقوق اسناد تجاری ایران اختصاص دارد تلاش گردیده است که مطالب تا حد امکان به زبان ساده و قابل فهم برای

دانشجویان حقوق و نیز سایر علاقه‌مندان به مباحث حقوق تجاری و اسناد تجاری بیان گردد. به همین جهت، جز در موارد استثنایی، از بحث‌های تطبیقی و مقایسه‌ای قانون با اسناد بین‌المللی مربوط به اسناد تجاری (قوانین متحدالشکل ژنو و نیز کنوانسیون آنستیرال) خودداری شده و بر مقررات حقوق داخلی تکیه شده است. از ویژگی‌های دیگر این کتاب تاکید بر مباحث عملی و آراء و رویه‌ی قضایی مربوط به اسناد تجاری می‌باشد. و علاوه بر بیان این مباحث نظری نگارنده سعی کرده است بحث‌های عملی و چگونگی اعمال حقوق دارنده‌ی سند تجاری و دعاوی مربوط به اسناد تجاری در حقوق ایران را مورد بررسی قرار گیرد. و دیگر این که در موارد لزوم آرای دادگاه و رویه‌ی قضایی مورد درج راجع قضایی، نیز در ضمن مطالب آورده شده است.

در پایان نکته: قابل توجه این که: آنچه می‌ماند، سهم استادان محترم در بیان مطلب کتاب است که با استفاده از سبک تدریس بهم عمده را در تربیت حقوقدانان آینده‌ی کشور، به‌ویژه استادان حقوق، دارند. از این جهت هر یک از مطالب کتاب، برای دانشجویان به آسانی ممکن نباشد، توضیح لازم را مثلاً با شرح اصطلاح حقوقی یا ارجاع دانشجویان به قانون تجارت، بیان فرمایند. و دیگر، این که تمام سعی و تلاش نگارنده در تدوین و نگارش این پژوهش جلب رضایت خدا و اهل‌البیت (علیهم‌السلام) و مخاطبین محترم بوده و در نگارش خود با تکیه بر مبانی فقهی و حقوقی (یعنی آیات و روایات و ...) در نظام حقوقی اسلام، ای حق مطلب به نحوه‌ی احسن می‌باشد. همچنین نگارنده امیدوار است که این تحفه‌ی ناقابل مزبور توجه خوانندگان محترم قرار گرفته باشد و در آشنایی دانشجویان عزیز و سایر علاقه‌مندان به مباحث حقوق تجارت و اسناد تجاری و به‌ویژه بحث‌های علمی آن موثر واقع شود. از تمامی خوانندگان و اندیشمندان و صاحب‌نظران بزرگوار و محترم خواهشمندم که ضمن یادآوری اشتباهات این حقیر نظرات خود را به نگارنده منتقل سازند تا در چاپ‌های بعدی لحاظ گردد. انشاء...

الحمد لله رب العالمین

خادم القرآن و اهل‌البیت (علیهم‌السلام) محمدرضا روزبهانی

مورخه ۱۳۹۴/۲/۲۰